శ్యామల మనసు

—కాకాని కమల

గవాక్షంలో కూర్చుని పెరట్లోకి చూస్తోంది శ్యామల. అంతటా చీకటి చీకటిగ వుంది. మసక వెలుతురు అంతా పరుచుకుంది. టైము ఆట్టే కాలేదు ఆరే. తలెత్తి పైకి చూసింది. ఆకాశం నిండా కారు మబ్బులు దట్టంగా క్రమ్ముకున్నాయి.

"నా తు లో లావే" అని నిట్టూర్చింది. శ్యామల హృదయాకాశం కూడా ఆలోచనా మేఘాలతో నిండి నిట్టూర్పుల ఉరుములతో కన్నీటి చినుకుల్ని వర్షిస్తోంది.

అట్లాగే మబ్బుల్లోకి దృష్టి సారించి దిగులుగా కూర్చుండిపోయింది శ్యామల. నల్లని అశ్వదళాలను స్ఫురింపచేసే మేఘాలు కొరడా ఝళిపిస్తున్నట్లుగ వాటి మధ్యనుంచి దూసుకు వస్తున్న మెరుపులు అప్పుడప్పుడూ చిత్రంగా భయపెట్టే మేఘగర్జన! శ్యామల మనసు విచిత్రానుభూతికి లోనయింది. ఆలోచనలో పడి పరిసరాలనే మర్చిపోయిన శ్యామల ఘాటైన మాడువాసన వేస్తుంటే తల తిప్పి చూసింది.

పాలు అన్నీ పొంగి పొయ్యిలో పడ్డాయి, కట్టెలన్నీ ఆరిపోవటమే కాక మిగిలిన పాల నిండా దుమ్ము పడింది. "ఛీ.... పనికి రెండు పస్లు" అని విసుక్కుంది.

గిన్నె పటకారాతో దించి కట్టెలు సరి చేసింది. గదిలో వినవచ్చిన చెప్పుల చప్పుడుకి తలెత్తిన శ్యామలకి భాస్కరం కనిపించాడు.

"అన్నయ్య వచ్చాడు. కాఫీ ఇవ్వాలి" అనుకున్న శ్యామల గిన్నెలో డికాక్షన్ వేసి పాలు పంచదార కలిపి పొయ్యిమీద పెట్టింది. పాత బట్టకోసం పెరట్లోకి వెళ్ళిన శ్యామల అప్రయత్నంగా పమిట భుజంనిండా కప్పుకుంది, జాకెట్టుకు వున్న చిరుగు కనిపించకుండా!

ఒలికిన పాలు తుడుస్తుంటే భాస్కరం లుంగీ కట్టుకుని వచ్చి గడపమీద కూర్చున్నాడు. కాఫీ కప్పులో పోసి అతని ముందు పెట్టింది.

"పాలు ఒలికి పొయ్యాయా?" అన్నాడు కప్పు అందుకుంటూ.

"ఊ" అంది శ్యామల నెమ్మదిగా. "పాలే అన్నమాట ఏమిటి? నా బ్రతుకు మాత్రం ఒలికిపోలె!" అనుకుంది మనసులో. అంతలోనే ఆమెకి అప్రయత్నంగా నవ్వు వచ్చింది. "బ్రతుకు ఒలికి పోవటమేమిటి? అదేమన్నా ద్రవపదార్థమా!" అనిపించింది ఆమె మనస్సుకి ప్రతీదాన్నీ బ్రతుకుతో ముడి పెట్టుకోవటం అలవాటు శ్యామలకి.

"అరె! ఆ కవరు ఇంకా అక్కడే వుందా?" అన్నాడు భాస్కర్ అల్మరా వైపు దృష్టి సారిస్తూ. అప్రయత్నంగా అటు

చూసిన శ్యామల సిగ్గుపడింది? .... ప్రొద్దు ట్నుంచి ఆ ఫోటో వైపు చూస్తూ కూర్చున్నా ననుకున్నాడేమో అన్నయ్య. అనిపించిం దామెకి. ఓరగా భాస్కరాన్ని చూసింది. అతను మళ్ళీ ఆ ఫోటో కేసే చూస్తున్నాడు. శ్యామలకి మనసు బరువుగా అయ్యింది.

ఆ ఫోటోలో వ్యక్తి శ్యామలకి కాబోయే భర్త! కాబోయే ఏమిటి? అయిపోయే! భాస్కర్ చాలా తొందర పడుతున్నాడు. వీలయినంత తొందరలో పెళ్ళి జరిపిం చెయ్యాలని ఆరాట పడుతున్నాడు. అదృష్టం కొద్దీ దొరికిన రత్నం ఎక్కడ చేజారి పోతుందోనని భయ పడుతున్నాడు. అదీ సరి. అతని బాధ్యత అటువంటిది.

ఈ రోజుల్లో ఆడపిల్ల పెళ్ళి చెయ్యట మంటే మాటలా? అందులోనూ నా అన్న దిక్కులేక నెలకి 200 రూ॥ల [illegible] జీతంతో బ్రతుకుతున్న భాస్కరం లాంటి వాడు చెల్లెలి పెండ్లి చేయటం అంటే మాటలా?

[illegible] తండ్రి అప్పు పెట్టుకున్న లేమి [illegible] పెట్టిన పెంపుడు [illegible] చెప్పినందుకు ఇంకేమి [illegible] లేము అటువంటి సమయంలో ... ఆ చిన్నారి చెల్లెల్ని ఒక అయ్య చేతిలో పెట్టి, ఆమె ఒక అందమయిన బ్రతుకు బాట ఎలా ఏర్పరచాలా అని మధన పడుతున్న సమ యంలో నేనున్నానంటూ ఆశా కిరణంలా వచ్చాడు మూర్తి. చీకటి నిండిన మా బ్రతుకులో వెలుగులో వచ్చిన మూర్తి నీవు! అనుకుని సంబర పడ్డాడు భాస్కర్.

300 రూ॥లు జీతం తెచ్చుకుంటూ, తనకంటూ ఒక స్థానాన్ని ఏర్పరుచుకున్న మూర్తి పయాపైసా కట్నం లేకుండా శ్యామల్ని పెళ్ళి చేసుకుందుకు ఒప్పు కోవటం నిజంగా అదృష్టంగా ఎంచాడు. శ్యామల అందమయినదే కావచ్చు. కాని లోకంలో ఎంతోమంది అందమయిన పేద

విరహిణి

ఏ జాబిలి నవ్వినా
ఏ మల్లె విరిసినా
కొమ్మపై కోయిల
గొంతెత్తి పాడినా
చిలకమ్మ పలికినా
చిగురుటాకు కదిలినా
తీపి గురుతులు
ఏవో మదిలో కదలాడు
పిల్లగాలులు
మెల్లగను తాకినా
అల్లరి జాబిల్లి
చిలిపిగా నవ్వినా
కమ్మని నీ రూపు
కన్నుల కదలాడు
తుంటరి మదనుడు
ఒంటరిగా మననీడు
జంటగా నా అంత
నీ వుండగా రావా.

—"రంగ"

ఆడపిల్లలుండగా శ్యామలకే ఇటువంటి అదృష్టం పట్టటం నిజంగా అదృష్టం కాక మరేమిటి? నిజంగా శ్యామల అదృష్ట వంతు రాలు అనుకున్నాడు.

....లోకులు కాకులు. విధికి అసలే కంటి ఎరుపు ఎక్కువ. అయాచితంగా వచ్చిన అదృష్టం ఎక్కడ గాలి వాటమయి పోతుందో నని భయపడుతున్నాడు భాస్కర్. అది

నిజమే అందుకే వీలయినంత తొందరలో ఈ శుభకార్యం జరిపించెయ్యాలని ఆరాట పడుతున్నాడు. శ్యామలకేం ? బంగారు తల్లి అనుకుంటున్నాడు.

కాని శ్యామలే మనుకుంది ?

300 రూ॥ల జీతంలో ఆ హైదరాబాద్ నగరంలో గడుపుకోవటం కష్టమే మళ్ళీ అక్కడా తను పొదుపే చెయ్యాలి కాబోలు తన్ని ఎంత కోరి చేసుకుంటే మాత్రం తనకి స్వతంత్రం ఎక్కడిది ? పైగా కట్నం లేకుండా ఉదారంగా చేసుకుంటున్నాడు ఆర్థిక స్తోమతు అంతగా లేకపోతే పోనీ ... అందం మాత్రం అంతంత మాత్రమే ; ఒక మాదిరిగా వున్నాడు. బాహ్యాడంబరాలతో తృప్తి లేకపోయినా కనీసం మానసికంగా అయినా అతని రూపం తనకి నచ్చలేదు. మొదట్నుంచి తన జీవితం భోగభాగ్యాలతో తులతూగక పోయినా అసంతృప్తి మాత్రం పడలేదు భగవంతుడు ఇచ్చిన అందాన్ని చూసుకుని మురిసిపోయింది. కలలతో తృప్తి పడి ఆలోచనతో ఆనందపడేది. తన హృదయపీఠంపై భర్త అనే వ్యక్తికి ఒక అందమయిన రూప కల్పనచేసి ఆరాధించింది ఆ రూపానికి ఎన్నో అలంకరణలు చేసి ఆనందపడింది. అతని కన్నుల్లో తొంగిచూసే కొంటెతనం, ఆ మాటల్లోని చిలిపితనం, అతని నడకలోని హుందా, ఆయన చవి చూపబోయే కొత్త కొత్త సరదాలు ఊహించుకుని భవిష్యత్ కోసం ఎదురు చూసింది. పేదవాడయినా సరే, పెద్ద పెద్ద డిగ్రీలు లేకపోయినా సరే, చూడగానే తన మనసుకి హత్తుకునేలా వుండే వ్యక్తి కోసం చకోరిలా ఎదురుచూసింది. కాని జరిగిందేమిటి ? తన ఊహాసుందరిని చెదర గొట్టి పీఠం ఎక్కడానికి సిద్ధంగా వున్నాడు రమణమూర్తి.

రమణమూర్తి అంత తీసిపారేసేటట్టు లేకపోయినా శ్యామల మనసుని మాత్రం ఆకట్టుకోలేక పోయ్యాడు అక్కడికి వెళ్ళి అతనితో బ్రతుకు పంచుకునే కంటే ఇక్కడే అన్నయ్యకి వండి పెడుతూ వుంటేనే బాగుంటుంది అనిపించింది శ్యామలకి. కాని ఇదంతా కేవలం అంతర్గతమయిన ఆలోచన మాత్రమే. పైకి మాత్రం "నీ యిష్టం అన్నయ్యా" అంది. అంతకంటె ఏమంటుంది ? అన్నయ్యకిమాత్రం సుఖపడాలని వుండదూ ? కాని తన బాధ్యత తీరందే ఆ యువకునికి అటువంటి ఆలోచనలు వుండటానికి వీలు లేదు.

తన కంటె నాలుగేళ్ళు పెద్ద అన్నయ్య అన్నయ్యకేం ? అందమయిన వాడు. సహృదయుడూ. ఆడపిల్ల మనసుని ఒకే చూపుతో ఆకట్టుకోగల వ్యక్తి ఆర్థిక ఇబ్బందులున్నా తన ప్రేమామృతాన్ని భార్యపై కురిపించి గృహాన్ని స్వర్గసీమ చెయ్యగల నేర్పరి. ఏ స్త్రీ కయినా అంత కంటె ఇంకేం కావాలి ? కోరిన చీరలు నగలూ కొనియిస్తూ. పెళ్ళాన్ని చావు దెబ్బలు కొడుతూ ఆమెకి నరకాన్ని చవిచూపే వారెంత మంది లేరు ? అటువంటి బ్రతుకు కన్న అన్యోన్యంగా దాంపత్య జీవితం గడపటం ఎంత సుకృతం.

అసలు ఈ అనుబంధాలు ఎలా ఏర్పడతాయో ? చిత్రంగా అనిపిస్తుంది. నిన్నటి వరకు ఎవరో తెలియని వ్యక్తితో రేపట్నుంచి జీవితాన్ని పంచుకోవాలంటే భయమేస్తుంది ? మూర్తి తన్ని ఎలా చూసుకుంటాడో తెలియదు. కాని చాలా రిజర్వుడుగ.... పెద్దగ సరదాలేమి లేనివాడిలా కనుపించాడు. కనీసం సినిమాకి తీసుకు వెళ్ళమని కూడా తనే అడగాలేమో అనిపించింది అతన్ని చూస్తుంటే ; అందమయిన భార్యని ఇంట్లో నాలుగోడల మధ్య పెట్టుకుని ఆనందించే వ్యక్తిలా కనుపించాడు. కాని ఏం చేస్తాం ? ఏదైనా భరించక తప్పదు. అంతకంటె గత్యంతరం మటుకేమిటి ? తనకి

అప్పుడే 2 ఏళ్ళు! ఇంకా ఎన్నాళ్ళని పుట్టింట భారంగా కూర్చుంటుంది? ఎంతటి వారైనా పరిస్థితులకి బానిసలే కదా! అనుకుంది శ్యామల. అందుకే పైకి అంగీకారాన్ని తెలిపింది. అసమ్మతిని సూచిస్తూ మనసు తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తోంది. కాని తప్పదు తన అయిష్టాన్ని తెలపటం అసంభవం

మనసు భస్త్రనేం? పసుపు జరుగుతోంది. మనుగడ ఏర్పడుతోంది. మనసు దేముంది? కోతి అని సర్ది చెప్పుకున్న శ్యామల తృప్తి పడింది.

అవును. ఇన్నాళ్ళూ తను లేని అర్హతల కోసం భ్రమ పడింది. ఎండమావిని చూసి ఆశపడింది. అందని వాటి కోసం అర్రులు చాచింది. స్థితిగతులు తెలుసుకోకుండా, వాస్తవం ఆలోచించకుండ కోరికలు కోరుకోవడం, కలలు కనటం, ఎంత అవివేకం! కలలకి వాస్తవానికి ఎంత తేడా? జీవితంలో ఎన్నో చెయ్యాలనుకుంటాం ఎన్నో కలలు కంటాం, ముందు ముందు మనకోసం అందమయిన జీవితం కాచుకుని వుందని భ్రమ పడతాం. అట్లా కాకపోతే దుఃఖపడతాం, ఏది ఏమయినా ఆశ అన్నది లేకుండా వుంటే జీవితం. ఎంత నిస్సారమో కదా! ఎడారిలో ఎండమావినైనా కానకపోతే ఎంత నిరాశ నెమరోక్కవాలో కదా అనుకుంది శ్యామల.

అయినా మన దేముంది. నిమిత్త మాత్రులం. నాకు ఎంత ప్రాప్తమో భగవంతుడికి తెలుసు. అందినదానితో తృప్తి పడడమే శ్రేయస్కరం" అంటూ శ్యామల తృప్తిపడింది. అవును మరి. శ్యామల సంస్కారం గల పేద పిల్ల!

వైద్య సలహాలు

ప్ర: వెంకటేశ్వర్లు, వరంగల్లు. : నాకు అప్పుడప్పుడు, గజలో వాపు తేలుతోంది. అప్పుడప్పుడు మంటతోకూడ నొప్పి పెడుతూంది. దీనికి గలకారణం? నివారణకు ఏమి చాతపలెను?

జ: బిళ్లలు గజల్లో, చంకల్లో, మెడక్రింద కడుతూంటాయి కాళ్లల్లో, అంగంలో, చేతుల్లో, మెకలో పుండ్లు ఏమైనాలేస్తే, ఈ బిళ్లలు వస్తాయి.

ఇవి సాధారణంగా చిన్నవిగా ఉంటాయి. సూక్ష్మజీవులవలన ఏమైనా పుండ్లు కలిగితే, అవి వాటి పెద్దవవుతాయి. ఆ పుండ్లు నయం కావటంతోనే అవితగ్గిపోతాయి వరంగల్‌లో పెద్ద ఆస్పత్రివుంది. అచట వైద్యనిపుణుని సలహాపొందండి.

ప్ర: వి. వి. యస్. సత్యన్నారాయణ, బాపట్ల. : నా వయస్సు 19 సం॥ నాకు 3, 4, సం॥ నుండి కక్లెపడుతుంది. అది ఒక్కొక్కసారి పసుపు పచ్చగా ఉండుగా. ఒక్కొక్కసారి తెలుపుగా నుండును. ఒక్కొక్కసారి నిద్రలోకూడ వస్తుంది. అన్నం తిన్నతరువాత తెమడ ఎక్కువగా వస్తుంది.

జ: కళ్ళె అందరికీ వస్తుంది, రంగులో. ఒక్కోసారి జలుబు, దగ్గున్నప్పుడువస్తుంది.

మీరు గుంటూరులో పెద్ద ఆస్పత్రికెళ్లి వైద్యనిపునితో సంప్రదించండి మీరు చెప్పిన దాన్నిబట్టి, ఎలాంటిజబ్బు కానరాదు.

—డా॥ జొన్నలగడ్డ వీరాస్వామి